

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
Кафедра загального мовознавства

“ЗАТВЕРДЖЮЮ”
Проректор

“19” 06 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

галузь знань: 03 Гуманітарні науки
спеціальність: 035 Філологія
спеціалізація: українська мова, прикладна лінгвістика
факультет: філологічний

Львів – 2017 рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Актуальні проблеми теоретичної лінгвістики” для підготовки доктора філософії з гуманітарних наук за спеціальністю 035 Філологія, 2017. – 18 с.

Розробник:

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри загального мовознавства
Бацевич Ф.С.

Програма затверджена на засіданні кафедри загального мовознавства.

Протокол № 6 від 10.05.2017р.

Завідувач кафедри загального мовознавства

Бацевич Ф.С.

Схвалено Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 10 від 31.05.2017р.

Голова Вченої ради філологічного факультету

С. М. Пилипчук

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань <u>(шифр, назва)</u>	Нормативна	
Модулів – 2	Напрям <u>Гуманітарні науки</u> <u>(шифр, назва)</u>	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів –	Спеціальність (професійне спрямування)	2-й	2-й
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин - 90	035 „Філологія”	4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: аспірант	<i>Лекції</i>	
		32 год.	12 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	6 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		42 год.	72 год.
		<i>ІНДЗ:</i>	
		Вид контролю: іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити аспірантів-філологів із актуальними проблемами сучасної теоретичної лінгвістики.

В результаті вивчення даного курсу аспірант повинен:

знати:

1) теоретичні підходи до проблеми сутності й природи людської мови; 2) закономірності розвитку і функціонування мови в її багатоаспектних зв'язках з людиною, суспільством, культурою з урахуванням методів дослідження та опису мови; 3) традиції вітчизняної теоретичної лінгвістики; 4) найважливіші досягнення світової лінгвістичної думки; 5) теоретичну проблематику курсу в її найтісніших зв'язках з філософією, логікою, психологією, теорією та практикою мов, що вивчаються і досліджуються;

вміти:

1) застосувати теоретичні знання про мову для вирішення проблем дослідження рідної та іноземних мов відповідно до їхньої спеціальності та спеціалізації, обраної теми дослідження; 2) застосовувати теоретичні знання про сутність та природу мови, а також сучасні методи і прийоми аналізу мовного матеріалу, свої знання про функціонування мовних одиниць та категорій для покращення своєї комунікативної діяльності з дидактичною метою.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Риси і парадигми сучасної науки про мову (2 години).

1. Антропоцентризм, функціоналізм, експланаторність, багатооб'єктність, міжпарадигмальність, інтенціональність як основні риси сучасної науки про мову.

2. Поняття про парадигми наукового знання. Сучасна лінгвістика в аспекті наукових парадигм. Міжпарадигмальний період розвитку сучасної лінгвістики.
3. Революційні та маргінальні зрушения в науці про мову кінця 20–початку 21 ст. Основні напрями розвитку сучасної лінгвістики.
4. Основні постулати сучасної теоретичної лінгвістики. Поняття про модуси (теоретичні форми) існування мови.
5. Сучасна теоретична лінгвістика і спроби відповіді на питання щодо сутності й природи мови.

Література

Основна:

1. Актуальные проблемы современной лингвистики: Учебное пособие / Сост. Л.Н.Чурилина. – М., 2007.
- 2.Алефиренко Н.Ф. Современные проблемы науки о языке. – М., 2005.
3. Алефиренко Н.Ф. Теория языка. Введение в общее языкознание. – Волгоград, 1998.
4. Алпатов В.М. Об антропоцентричном и системоцентричном подходе к языку // Вопросы языкознания. – 1993. – № 3.
5. Білецький А.О. Про мову і мовознавство. – К., 1997.
6. Степанов Ю.С. Изменчивый образ языка» в науке XX века // Язык и наука конца 20-го века. – М., 1995.
7. Кибrik A. Лингвистические постулаты // Ученые записки Тартуского университета. – Тарту, 1983. – Вып. 621.
8. Кубрякова Е.С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века (опт парадигмального анализа) // Язык и наука конца 20-го века. – М., 1995.
9. Кубрякова Е.С. Парадигмы научного знания в лингвистике и ее современный статус // Изв. РАН. Сер. лит. и яз. – 1994. – Т. 53. – № 2.
10. Кун Т. Структура научных революций. – М., 1977.
11. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика. Напрями та проблеми. – Полтава, 2008.

Додаткова

1. Бардина Н.В. Языковая гармонизация сознания. – Одесса, 1997.
2. Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. – М., 1989.
3. Демьянков В.З. Доминирующие лингвистические теории конца XX века – М., 1995.
4. Кибrik A.Е. Куда идет современная лингвистика? // Вестник МГУ, Сер 9. Филология. – 1995. – № 5.
5. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. Вид 3-тє. К., 2009.
6. Лингвистика на исходе XX века: Итоги и перспективы. – М., 1995. – Ч. 1 и Ч. 2.
7. Лингвистические исследования в конце XX века. Сборник аналитических обзоров. – М., 2000.

Тема 2. Основні концепції сутності й природи мови в сучасній теоретичній лінгвістиці (2 години).

1. Спроби виявлення сутності й природи мови в історії розвитку лінгвістики і лінгвофілософії: короткий історичний екскурс.
2. Біологічні концепції сутності мови:
  - а) концепція У.Матурани і Ф.Варелли;
  - б) теорія вродженої мовної здатності Н.Хомського;
  - в) розвиток теорії вродженості мовної здатності в працях С.Пінкера;
  - г) перспективи і обмеженість біологічних теорій сутності мови.
3. Соціальні концепції походження і сутності мови: позитивне і недосліджене.
4. Маргінальні теорії походження і сутності мови:
  - а) енергеальні теорії;
  - б) теорії одкровення та інші.

Література

Основна

1. Гумбольдт В. фон. Избранные труды по языкоznанию. – М., 1984.
2. Демьянков В.З. Доминирующие лингвистические теории конца XX века // Язык и наука конца 20-го века. – М., 1995.
- Пинкер С. Язік как инстинкт. – М., 2004.
3. Постовалова В.И. Наука о язіке в свете идеала цельного знания // Язык и наука конца 20-го века. – М., 1995.
4. Потебня А.А. Мысль и язык. – К., 1993.
5. Радченко О.А. Язык как миросозерцание. Лингвофилософская концепция неогумбольдтианства. – М., 1997. – Т. 1, 2.

Додаткова

1. Паршин П.Б. Теоретические перевороты и методологический мятеж в лингвистике XX века // Вопросы языкоznания. – 1996. – № 2..
2. Демьянков В.З. Studia Linguistica Cognitiva – призыв к сотрудничеству [Текст] / В.З.Демьянков // Язык и познание: Методологические проблемы и перспективы. Вып. I. – М.: Гнозис, 2006. – С. 5-7.
2. Имого С. Философское основание теории восприятия Матураны [Текст] / С.Имого // Язык и познание: Методологические проблемы и перспективы. Вып. I. – М.: Гнозис, 2006. – С. 8-19.
3. Кравченко А.В. Знак, значение, знание. Очерк когнитивной философии языка. [Текст] / А.В.Кравченко – Иркутск: Изд. ОГУП «Иркутская областная типография № 1», 2001. – 261 с.
4. Матурана У. Биология познания. – М.: Изд. группа «Прогресс», 1995. – С.95-142.
5. Матурана У., Варела Ф. Древо познания: биологические корни человеческого познания. – М.: «Прогресс – Традиция», 2001. – 223 с.
6. Остин Дж. Л. Слово как действие // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XVII. – М., 1986. – С.22-130.
7. Серль Дж. Р. Что такое речевой акт?// Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XVII. Теория речевых актов. – М., 1986. – С.151-169.
8. Пинкер С. Язык как инстинкт / Общ. ред. В.Д.Мазо. – М.: Едиториал УРСС, 2004. – 456 с.
9. Трофимова Е.Б. Статус языка в концепции У.Матураны // Язык и познание: Методологические проблемы и перспективы. Вып. I. – М.: Гнозис, 2006. – С. 20-30.
10. Фрумкина Р.М. Самосознание лингвистики – вчера и завтра // Изв. АН России. Сер. лит. и яз. – 1999. – Т. 58. – № 4. – С. 71-85.
- 11.. Maturana H.R. Biology of language: The epistemology of reality [Текст] / H.R.Maturana // Miller,G., Lenneberg,E. (eds.) Psychology and biology of language and thought. – NY: Academic Press, 1978. – P. 28-62.

Тема 3. Проблеми сучасної лінгвометодології (2 години).

1. Загальне поняття про методологію науки та її різновиди. Ключові поняття методології.
2. Сучасна лінгвістична методологія: спроба визначення.
3. Основні проблеми сучасної лінгвометодології.
4. Феноменологічна герменевтика як методологічна основа сучасної науки про мову: основні поняття.

Література

Основна

1. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. – М., 1991.
2. Фрумкина Р.М. Есть ли у современной лингвистики своя эпистемология? // Язык и наука конца 20-го века. – М., 1995.
3. Методологические основы новых направлений в мировом языкоznании. – К., 1992.
4. Рождественский Ю.В. Философия языка. Культурология и дидактика: Современные проблемы науки о языке. – М., 2003.
5. Сосюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. – К., 1998.
6. Степанов Ю.С. Язык и метод. К современной философии языка. – М., 1998.

Додаткова

1. Иванова Л.П. Методы лингвистических исследований. – К., 1992.
2. Общее языкознание. Методы лингвистических исследований. – М., 1973.
3. Распопов И.П. Методология и методика лингвистических исследований (методы синхронного изучения языка). – Воронеж, 1976.
4. Степанов Ю.С. Методы и принципы современной лингвистики. – М., 1975.
5. Теория и методология языкознания. Методы исследования языка. – М., 1989.

Тема 4. Теоретичні проблеми сучасної менталінгвістики (2 години).

1. Сучасні концепції взаємозв'язку мови і мислення.
2. Теоретичні аспекти породження і сприйняття мовлення.
3. Теоретичні проблеми сучасної нейролінгвістики.
4. Лінгвістика змінених станів свідомості та її проблеми.
5. Лінгвістичні аспекти невротичного і психотичного письма і тексту.

Література

Основна

1. Кубрякова Е.С. Язык и знание. – М., 2004.
2. Леонтьев А.А. Основы психолингвистики. – М., 1999.
3. Лурия А.Р. Нейролингвистика. – М.. 1972.
4. Спивак Д.И. Лингвистика измененных состояний сознания. – М., 2009.

Додаткова

1. Порождение и восприятие речи: Моделирование на ЭВМ. – Новосибирск, 1989.
2. Руднев В.П. Невротический дискурс // Логос. – 1999. – № 1.
3. Руднев В.П. Шизофренический дискурс // Логос. – 2000. – № 3.
4. Человеческий фактор в языке. Процессы порождения и восприятия языка. – М.. 1989.
6. Язык и представление знаний. – Новосибирск, 1990.

Тема 5. Сучасна когнітивна лінгвістика: досягнення, проблеми та перспективи (2 години).

1. Когнітивний „поворот” у лінгвістиці: коротка історія формування ідей когнітивної лінгвістики.
2. Школи і найвідоміші напрями сучасного лінгвокогнітивізму.
3. Основні постулати, поняття та категорії сучасної когнітивної лінгвістики.
4. Здобутки, проблеми та перспективи сучасної когнітивної лінгвістики.

Література

Основна

1. Бабушкин А.П. Концепты разных типов в лексике и фразеологии и методика их выявления // Методологические проблемы когнитивной лингвистики. – Воронеж, 2001.
2. Бабушкин А.П. Типы концептов в лексико-фразеологической семантике языка. – Воронеж, 1996.
3. Введение в когнитивную лингвистику. – Кемерово, 2005.
4. Лурия А.Р. Язык и сознание. – М., 1979.
5. Дейк Т. ван. Язык. Познание. Коммуникация. – М., 1989.
6. Демьянков В.З. Когнитивная лингвистика как разновидность интерпретирующего подхода // Вопросы языкознания. – 1994. – № 4.
7. Кубрякова Е.С. Язык и знание. – М., 2004.
8. Кубрякова Е.С., Демьянков В.З., Панкрац Ю.Г., Лузина Л.Г. Краткий словарь когнитивных терминов. – М.. 1996.
9. Маслова В.А. Когнитивная лингвистика. Учебное пособие. – М.. 2004.

Додаткова

1. Бацевич Ф.С. Когнітивне і лінгвальне в процесах вербалізації // Мовознавство. – 1997. – № 6.
2. Берестнев Г.И. О когнитивном подходе к частям речи // Языковая категоризация. – М., 1997.
3. Болдырев Н.Н. Когнитивная семантика. – Тамбов, 2000.
4. Герасимов В.И. К становлению «когнитивной грамматики» // Современные зарубежные грамматические теории. – М., 1985.
5. Зубкова Л.Г. Эволюция представлений о языковой категоризации мира // Когнитивная семантика – Тамбов, 2000. – Ч. 2.
6. Когнитивная лингвистика конца 20-го века. – Минск, 1997. – Ч. 1, 2, 3.
7. Когнитивные аспекты языковой категоризации. – Рязань, 2000.
8. Концептуализация и смысл. – Новосибирск, 1990.
9. Кубрякова Е.С. Части речи с когнитивной точки зрения. – М., 1997.
10. Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем // Теория метафоры: Сборник – М., 1990.
11. Язык и структуры представления знаний. Сборник аналитических обзоров. – М., 1992.

Тема 6. Новітні аспекти лінгвосеміотики (2 години).

1. Обрії сучасної семіотики. Лінгвосеміотика та її проблемне поле в епоху міжпарадигмальності науки про мову.
2. Сучасні теорії іконізму мовних знаків. Іконізм і символізм у мові.
3. Проблеми переходу від іронічності до символізму в мові.
4. Перспективи сучасної лінгвосеміотики.

Література

Основна

1. Мечковская Н.Б. Семиотика. Язык. Природа. Культура. – М., 2004.
2. Моррис Ч.У. Основания теории знаков // Семиотика. – М., 1983.
3. Пирс Ч.С. Логические основания теории знаков. – СПб., 2000.
4. Степанов Ю.С. В трехмерном пространстве языка Семиотические проблемы лингвистики, философии, искусства. – М., 1985.
5. Семиотика. – М., 1983.

Додаткова

1. Андрейчук Н.І. Семіотика лінгвокультурного простору Англії кінця 15 – початку 17 ст. – Львів, 2011.
2. Знаковые системы в социальных и когнитивных процессах. – Новосибирск, 1990.
3. Лосев А.Ф. Знак. Символ. Миф. – М., 1982.
4. Лотман Ю.М. Семиосфера. – СПб., 2000.
5. Никитин М.В. Предел семиотики // Вопросы языкоznания. – 1997. – № 1.
6. Никитин М.В. Семиотика. – М., 2006.
7. Соломоник А. Семиотика и лингвистика. – М., 1995.
8. Соломоник А. Язык как знаковая система. – М., 1992.

Тема 7. Проблеми сучасної лінгвістичної семантики (4 години).

1. Найважливіші здобутки семантики одиниць та категорій рівневої організації мови.
2. Значення і смисл – найважливіша дихотомія сучасної семантики.
3. Значення і ознака. Значення і відтінок значення.
4. Структура значення мовних одиниць як єдність форми і змісту. Ізоморфізм будови значущих одиниць мови.
5. Теоретичні аспекти типології та опису смислового наповнення одиниць та категорій мови. Проблеми метамови опису значень мовних одиниць.

Література

Основна

1. Арутюнова Н.Д. Типі язікових значений: оцінка, собітє, факт. – М.. 1988.
2. Кобозева И.М. Лингвистическая семантика. – М.. 2000.
3. Никитин М.В. Курс лингвистической семантики. – СПб, 1996.
4. Рахилина Е.В. Основные идеи когнитивной семантики // Фундаментальные направления в современной американской лингвистике. – М., 1997
5. Русанівський В.М. Структура лексичної семантики. – К., 1988.

Додаткова

1. Бацевич Ф.С., Космеда Т.А. Очерки по функциональной лексикологии. – Львов, 1997.
2. Ченки А. Семантика в когнитивной лингвистике // Фундаментальные направления в современной американской лингвистике. – М., 1997.
3. Ченки А. Современные когнитивные подходы в семантике // Вопросы языкознания. – 1996. – № 2.
4. Kiklewick A. Znaczenie w jazyku – Znaczenie w umysle. Krytyczna analiza wspolczesnych teorii semantyki lingwistycznej. – Olsztyn, 2012.

Тема 8. Прагматичний поворот у лінгвістиці кінця 20 ст.

Проблеми теоретичної прагматики (4 години).

1. Коротка історія формування ідей лінгвістичної прагматики.
2. Теорія мовленнєвих актів та її роль у становленні сучасної прагматики Мови, Мовлення і Мовленнєвої діяльності.
3. Семантичний і прагматичний комунікативний смисл. Типологія прагматичного смислу одиниць мови.
4. Теоретичні аспекти мікро-, макро- та мегапрагматики.
5. Проблеми формалізація прагматики.

Література

Основна

1. Бацевич Ф.С. Нариси з лінгвістичної прагматики. – Львів, 2010.
2. Бацевич Ф.С. Основи лінгвістичної прагматики. Підручник. – К., 2011.
3. Сусов И.П. Лингвистическая прагматика. – Винница: Нова книга, 2009.
4. Leech G.N. Principles of Pragmatics. – L.; N.Y., 1983. – 250 p.
5. Levinson S. Pragmatics. – Cambridge etc.: CUP, 1983. – XVI. – 420 p.
6. Mey Jacob L. Pragmatics: an introduction. – Cambridge, Massachusetts, 1993. – 357p.

Додаткова

1. Арутюнова Н.Д. Прагматика // Лингвистический энциклопедический словарь. – М., 1990.
2. Арутюнова Н.Д., Падучева Е.В. Истоки, проблемы и категории прагматики // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 16. Лингвистическая прагматика. – М., 1985.
3. Бацевич Флорій. Семантико-прагматичний портрет частки НУ в сучасному українському мовленні // Jazyk. Czlowiek. Dyskurs. Ksikga dedykowana prof. zw. hab. Michaiiowi Aleksiejence z okazji Jubileuszu 65-lecia urodzin. – Szczecin, 2007.
- 4.. Витгенштейн Л. Философские работы. – М., 1994. – Ч. 1.
5. Демьянков В.З. О формализации прагматических свойств языка // Языковая деятельность в аспекте лингвистической прагматики: Сб. научно-аналитических обзоров. – М., 1984.
6. Демьянков В.З. Прагматические основы интерпретации высказывания// Изв. АН СССР. Сер. лит. и яз. – 1981. – Т. 40. – № 4.
7. Падучева Е.В. Прагматические аспекты связности диалога // Изв. АН СССР. Сер. лит. и яз. – М., 1982. – Т. 41.
8. Степанов Ю.С. В поисках прагматики (проблема субъекта) // Известия АН СССР. Сер. лит. и яз. – Т. 40. – 1981. – № 4.

Тема 9. Комунікація як виклик традиційній науці про мову. Теоретичні аспекти комунікативної лінгвістики (4 години).

1. Розвиток ідей мової динаміки в світовій та вітчизняній лінгвістиці.
2. Ідеї мової динаміки в працях О.О.Потебні.
3. Когнітивне і лінгвальне в процесах вербалізації
4. Одиниці та категорії мовленнєвої діяльності та комунікації
5. Комунікативні девіації та їх типологія.

Література

Основна

1. Бацевич Ф.С. Нариси з комунікативної лінгвістики. – Львів, 2000.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. Підручник. – К., 2004 (2011 – 2-ге вид.).
3. Богданов В.В. Речевое общение. Прагматический и семантический аспекты. – Л., 1990.
4. Яшенкова О.В. Основи теорії мової комунікації. Підручник. – К., 2010.
5. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. – К., 1999.
6. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация. – М., 2000.

Додаткова

1. Вацлавик П., Бивин Дж., Джексон Д. Прагматика человеческих коммуникаций. – М., 2000.
2. Горелов И.Н. Невербальные компоненты коммуникации. – М., 1980.
3. Грайс Г.П. Логика и речевое общение// Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XVI. – М., 1985.
4. Гудков Д.Б. Теория и практика межкультурной коммуникации. – М., 2002.
5. Национально-культурная специфика речевого поведения. – М., 1977.
6. Национально-культурная специфика речевого поведения народов СССР. – М., 1982.
7. Проблемы эффективности речевой коммуникации. – М., 1989.
8. Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации. – К., 2002.
9. Tubbs S., Moss S. Human communication. – N.Y., Sydney, 1991.
10. Watson J., Hill A. A dictionary of communication and media studies. – L., 1989.

Тема 10. Теоретичні та практичні аспекти дискурсології та лінгвістики тексту (4 години)

1. Причини і сутність „дискурсивного повороту” в філософії та гуманітарних дисциплінах.
2. Поняття дискурсу в сучасній лінгвістиці. Співвідношення понять „текст” і „дискурс”.
3. Теоретичні аспекти організації дискурсу. Поняття мовленнєвого акту, мовленнєвого жанру, дискурсивних слів (текстових маркерів).
4. Найважливіші школи дискурс аналізу та їхні здобутки.
5. Сучасне розуміння тексту. Найважливіші ознаки тексту.
6. Проблеми типології текстів та текстових форм.

Література

Основна

1. Бабенко Л.Г., Васильев И.Е., Казарин Ю.В. Лингвистический анализ художественного текста: Учебник для вузов. – Екатеринбург: Изд-во Урал. Ун-та, 2000.
2. Богданов В.В. Текст и текстовое общение. – Санкт-Петербург: Изд-во СПб ун-та, 1993.
3. Болотнова Н. С. Филологический анализ текста: Учебное пособие. 4-е изд. – М.: Флинта; Наука, 2009.
4. Валгина Н.С. Теория текста: Учебное пособие. – М.: Логос, 2004.
5. Воробьева О.П. Текстовые категории и фактор адресата. – Киев: Вища школа, 1993.
6. Долинин К.А. Интерпретация текста. – М.: Высшая школа, 1985.
7. Дымарский М.Я. Проблемы текстообразования и художественный текст: На материалах русской прозы XIX–XX вв. Изд. 3-е, испр. – М.: Ком книга, 2006.

8. Загнітко А.П. Лінгвістика тексту. – Донецьк, 2009.
9. Ковалик І., Мацько Л., Плющ Н. Методика проведення лінгвістичного аналізу тексту. – Київ, 1984.
10. Лотман Ю.М. Структура художественного текста – М.; Высшая школа, 1970, (изд. 2-е - 1981).
11. Лотман Ю.М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера – история. – М.: Языки русской культуры, 1999.
12. . Макаров М.Л. Основы теории дискурса. – М., 2003.
13. Тураева З.И. Лингвистика текста на исходе второго тысячелетия // Вестник Киевского лингвистического ун-та. Сер. Филология. – 1999. – Т. 2. – № 2.
14. Каменская О.Л. Текст и коммуникация. – М., 1990.

Додаткова

1. Макаров М.Л. Коммуникативная структура текста. – Тверь: ГГУ, 1990.
2. Папина А.Ф. Текст: его единицы и глобальные категории. Изд. 2-е. – М.: Едиториал УРСС, 2010.
3. Радзієвська Т.В. Текст як засіб комунікації. – К., 1993.
4. Селіванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации. – Киев: Фитосоциоцентр, 2002.
5. Чернявская В.Е. Лингвистика текста: Поликодовость, интертекстуальность, интердискурсивность: Учебное пособие. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009.
6. Филипс Л., Йоргенсен М.В. Дискурс-анализ. Теория и метод. – Харьков, 2004.
7. Cook Y. Discours. – Oxford, 1992.
8. Coulthard M. An Introduction to Discourse Analysis. – London, 1977.
9. Dijk T. van. Badania nad dyskursem // Dyskurs jako struktura i proces. – Warszawa, 2001.
10. Dijk T. van. Some Aspects of Text Grammars. – The Hague: Mouton, 1972.
11. Maingueneau D. Analyser les textes de communication. – Paris, 2000.
12. Maingueneau D. L'analyse du discours. Introduction aux lectures de l'archive. – Paris, 1991.

Тема 11. Новітні проблеми сучасної психолінгвістики, етнолінгвістики, лінгвокультурології (2 години).

1. Тенденції розвитку сучасної психолінгвістики. Психолінгвістика, нейролінгвістика, когнітивна лінгвістика: шляхи взаємодії.
2. Теоретичні аспекти етнолінгвістичних досліджень. Сучасне розуміння мовних і концептуальних картин світу.
3. Теоретичні засади сучасної лінгвокультурології.
4. Проблеми і тенденції розвитку теорії й практики міжкультурної комунікації.

Література

Основна

Бартминский Е. Языковой образ мира: очерки по этнолингвистике. – М., 2005.

Белянин В.П. Психолингвистика. – М., 2003.

Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура. – М., 1990.

Выготский Л.С. Мышление и речь. – М., 1996.

Горелов И.Н. Коммуникация // Лингвистический энциклопедический словарь. – М., 1990.

Жинкин Н.И. Язык. Речь. Творчество. – М., 1998.

Леонтьев А.А. Основы психолингвистики. – М., 1999.

Лурия А.Р. Основные проблемы нейролингвистики. – М., 1975.

Лурия А.Р. Язык и сознание. – М., 1979.

Додаткова

Ахутина Т.В. Порождение речи: Нейролингвистический анализ синтаксиса. – М., 1989.

Базылев В.Н. Язык – ритуал – миф. – М., 1994.

Белянин В.П. Основы психолингвистической диагностики. – М., 1999.

Богин Г.И. Схемы действий читателя при понимании текста. – Калинин, 1989.

- Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. – М.. 1996.
 Воробьев В.В. Лингвокультурология (теория и методы). – М., 1997.
 Залевская А.А. Текст и его понимание. – Тверь, 2001.
 Петренко В.Ф. Основы психосемантики. – Смоленск, 1997.
 Прибрам К. Языки мозга. – М., 1975.

Тема 12. Тенденції розвитку теоретичної лінгвістики: заключне заняття. (2 години).

1. Загальні тенденції розвитку теоретичної лінгвістики.
2. Лінгвістична прогнозтика – перспективна галузь лінгвотеоретичних досліджень.
3. Підсумки курсу.

4. Змістові модулі й теми

№	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
		лк	пр	лаб	ср
МОДУЛЬ 1					
1	Риси і парадигми сучасної науки про мову. Сновні концепції сутності й природи мови в сучасній теоретичній лінгвістиці.	4	2	–	6
2	Проблеми сучасної лінгвометодології. Теоретичні проблеми сучасної менталінгвістики	4	2	–	6
3	Сучасна когнітивна лінгвістика: досягнення, проблеми та перспективи. Новітні аспекти лінгвосеміотики	4	2	–	6
4	Проблеми сучасної лінгвістичної семантики. Прагматичний поворот у лінгвістиці кінця 20 ст. Проблеми теоретичної прагматики	6	4	–	10
5	Комуникація як виклик традиційній науці про мову. Теоретичні аспекти комунікативної лінгвістики	4	2	–	6
6	Теоретичні та практичні аспекти дискурсології та лінгвістики тексту	4	2	–	6
7	Новітні проблеми сучасної психолінгвістики, етнолінгвістики, лінгвокультурології. Тенденції розвитку теоретичної лінгвістики: заключне заняття	4	2	–	6
ВСЬОГО		32	16	–	36

5. Теми практичних занять

	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1		
	Основні риси і парадигми сучасної науки про мову. Основні концепції сутності й природи мови в сучасній теоретичній лінгвістиці. Теоретичні проблеми сучасної менталінгвістики	2
	Сучасна когнітивна лінгвістика: досягнення, проблеми та перспективи. Новітні аспекти лінгвосеміотики.	2
	Проблеми сучасної лінгвістичної семантики.	2
	Проблеми теоретичної прагматики.	2
	Теоретичні та практичні аспекти дискурсології та лінгвістики тексту.	2
	Новітні проблеми сучасної психолінгвістики, етнолінгвістики, лінгвокультурології.	2
	Тенденції розвитку теоретичної лінгвістики. Підведення підсумків курсу.	4
ВСЬОГО		16

6. Теми лабораторних робіт.

(Програмою не передбачені).

7. Самостійна робота

№ п/п	Пропоновані завдання	Кількість годин
1	Опрацювання розділу 1 книги В.А.Гречко. Теория языкоznания. – М.: Высшая школа, 2003. – С. 3-18.	2
2	Опрацювання статей Ю.С. Степанова, В.З.Демянкова, Р.М.Фрумкіної із колективної монографії «Язык и наука конца 20-го века». – М.: 1995.	4
3	Скласти тези виступу на семінарському заняття з проблеми „Герменевтика і методологія сучасної науки про мову”	2
4	Дати розгорнуту письмову відповідь на запитання: „Які парадигмальні ознаки сучасної лінгвістики?”	2
5	Опрацювання монографії О.О.Потебні „Думка і мова”. Дати письмову відповідь на запитання: „Які основні етапи породження і сприйняття мовлення виділяють у сучасній лінгвістиці, психолінгвістиці й теорії мовленнєвої діяльності?”. Обґрунтувати наявність кожного з етапів.	2
6	Скласти короткий план відповіді на запитання: „Основи теорії породження поетичного і прозаїчного мовлення О.О.Потебні”.	2
7	Опрацювання розділу „Семіотика мови” книги Мечковская Н.Б. Семиотика. Язык. Природа. Культура. Курс лекций. – М.: Академия, 2004.	2
8	Підготувати відповідь на запитання: „У чому сутність іконічної теорії мови?”	2
9	Опрацювання розділу „Мова і мислення” монографії В.А.Гречка „Теорія мовознавства” (с. 121-179).	2
10	Підготувати усну відповідь на запитання „Основні проблеми сучасної когнітивної лінгвістики”.	2
11	Підготувати усну відповідь на запитання „Методи і методики концептуального аналізу”..	2
12	Опрацювання розділу „Коротка історія формування аналітичної філософії як філософії природної мови” підручника Ф.С.Бацевича „Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень”.	4
13	Підготувати усну відповідь на запитання „У чому полягає теорія Г. Фреге щодо розрізнення понять значення і смислу?”.	2
14	Скласти короткий план відповіді на запитання: „У чому полягає сутність так званого „прагматичного повороту” в аналітичній філософії та лінгвістиці?”.	2
15	Окреслити у вигляді тез основні проблеми сучасної психолінгвістики, етнолінгвістики і лінгвокультурології	2
16	Дати розгорнуту письмову відповідь на запитання: „Які найважливіші проблеми вирішує сучасна соціолінгвістика?”	2
17	Дайте письмове визначення понять „Текст” і „Дискурс”	2
18	Складіть детальний план відповіді на запитання: „Які концепції, підходи і методи аналізу існують у сучасній дискурсології?”	4
	Разом	42

8. Індивідуальне навчально – дослідне завдання (реферат)

1. Проблема періодизації розвитку лінгвістичної думки 20-початку 21 ст.
2. Ідеї парадигмального розвитку науки Т.Куна.
3. Основні парадигми розвитку науки про мову.
4. Причини і перспективи сучасного міжпарадигмального стану лінгвістики.
5. Найважливіші риси сучасної лінгвістики.
6. Концепція Ю.С.Степанова епіstem у розвитку науки про мову.
7. Філософія мови та її спроби виявлення сутності й природи людської мови.
8. Лінгвофілософські проблеми в працях Платона і Аристотеля.
9. Розвиток філософії мови в працях Ф.Бекона.
10. Лінгвофілософські ідеї Р.Декарта.
11. Розвиток філософії мови в працях Г.Лейбніца.
12. Ідеї філософії мови в працях Т.Гоббса.
13. Розвиток філософії мови в працях Ж.-Ж.Руссо.
14. Лінгвофілософські засади теорії походження мови.
15. Роль "Всезагальній та раціональної граматики" А.Арно та К.Лансно в розвитку ідей сутності й природи мови..
16. Лінгвофілософська концепція В.фон Гумбольта.
17. В. фон Гумбольдт про сутність і природу мови.
18. Ідеї структурної лінівістики в працях Ф де Соссюра і I.O.Бодуена де Куртене.
19. Празька школа функціональної лінгвістики та її внесок у розвиток ідей сутності й природи мови..
20. Копенгагенський структурализм.
21. Американський дескриптивізм.
22. Генеративна лінгвістика.
23. Психолінгвістика та її проблеми.
24. Основні проблеми нейролінгвістики.
25. Етнолінгвістика: основні школи і представники.
26. Комп'ютерна лінгвістика та її основні проблеми.
27. Когнітивна лінгвістика на сучасному етапі розвитку..
28. Філософія мови та її основні проблеми.
29. Тартусько-московська семіотична школа Ю.Лотмана.
30. Умберто Еко як семіотик.
31. Вчення Р.Барта про письмо.
32. Когнітивний підхід до знакової природи мови.
33. Частини мови та їхнє місце в системі рівнів мови.
34. Мова і комунікація
35. Принципи успішної комунікації.
36. Фреймова гіпотеза репрезентації знань.
37. Когнітивна категорія: сутність поняття.
38. Прототипи і категорії в аспекті когнітивної лінгвістики.
39. Природа варіативності мови.
40. Соціолінгвістична змінна як категорія.
41. Теорія мовленнєвих актів та її роль в розвитку мовознавчої думки.
42. Поняття про пропозицію та асерцію висловлень (мовленнєвих актів).
43. Прямі й опосередковані мовленнєві акти.
44. Лінгвістична прагматика та її основні проблеми.
45. Основні функції мовлення.
46. Гіпотеза «лінгвістичної відносності» Е.Сепіра і Б.Уорфа та її значення для розвитку напрямів сучасної лінгвістики.
47. Дж.Лакофф про лінгвістичний релятивізм.
48. Сучасний психологічний напрямок у мовознавстві
49. Вивчення психології мовлення на сучасному етапі.
50. Сучасна теорія тексту та її основні проблеми.
51. Закономірності породження і сприйняття тексту.
52. Поняття дискурсу.

53. Співвідношення понять „текст” і „дискурс”.
54. Онтогенез мовленнєвої діяльності.
55. Білінгвізм та його мовні механізми.
56. Проблема мовленнєвого впливу.
57. Патологія мовлення та значення її дослідження для розвитку сучасної лінгвістики.
58. Лінгвістика універсалій
59. Принципи систематизації універсалій.
60. Основні напрямки типологічних досліджень.
61. Методологія науки про мову: широке і вузьке розуміння.
62. Описовий метод як один із традиційних методів вивчення мови.
63. Компонентний аналіз: історія та перспективи.
64. Перетворення і трансформації як експериментальні методики.
65. Прийоми визначення генетичної спорідненості мов.
66. Принципи і прийоми етимологічного аналізу.
67. Внутрішньомовне і міжмовне зіставлення мовних фактів.
68. Психолінгвістичні методи дослідження мови.
69. Нейролінгвістичні підходи до вивчення мовних явищ.
70. Статистичні та кількісні методики і прийоми дослідження явищ мови.
71. Основні методики і прийоми структурного вивчення мови.
72. Когнітивний аналіз мовних явищ.
73. Етнолінгвістика та її основні проблеми.
74. Сучасна лінгвокультурологія: проблеми і перспективи.
75. Лінгвістична девіатологія: напрями і перспективи.
76. Основні проблеми сучасної лінгвогенетики.

9. Методи контролю

1. Оцінювання знань аспірантів під час проведення практичних занять.
2. Розподіл, перевірка і оцінювання рефератів.
3. Перевірка і оцінювання рефератів за пропущені заняття.
4. Проведення (по можливості) 2 модульних завдань з наступною їх перевіркою і оцінкою.
5. Проведення усного іспиту (заліку) із 100-бальним оцінюванням.
6. Виведення сукупного балу.

10. Розподіл балів, що присвоюється аспірантам

Приклад розподілу балів, які отримують аспіранти (для заліку)

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2			
T1				T2			30
15				15			

Приклад розподілу балів, які отримують аспіранти (для екзамену)

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		
T1	T2	реферат	50	100
15	15	20		

T1, T2 ... – модульні тестові завдання

Оцінювання знань аспіранта здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

➤ максимальна кількість балів при оцінюванні знань аспіранта з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;

➤ при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань аспірантів за різними системами.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		Залік
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого залику		
A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	
B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71-80		<i>Добре</i>	<i>Зараховано</i>
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквіумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

11. Методичне забезпечення

1. Бацевич Ф. Робоча програма курсу “Загальне мовознавство”. – Львів: ЛДУ, 1998.
2. Бацевич Ф. Робоча програма курсу „Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень” – Львів: ЛНУ, 2008.
3. Бацевич Ф. Робоча програма курсу „Лінгвістична генологія”. – Львів: ЛНУ, 2009.
4. Бацевич Ф. Робоча програма курсу „Лінгвістична прагматика”. – Львів: ЛНУ, 2010.

12. Рекомендована література

Базова

1. Алпатов В.М. История лингвистических учений. – М., 1999.
2. Бацевич Ф.С. Нариси з комунікативної лінгвістики. – Львів, 2003.
3. Бацевич Ф.С. Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень. – К.: Академія, 2009. – 236 с.
4. Гречко В.А.. Теория языкоznания. – М.: Высшая школа, 2003.
5. История лингвистических учений. Древний мир. – Л., 1980.
6. История лингвистических учений. Средневековый восток. –Л.,1981.
7. Ковалик I., Самійленко С. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичної думки. – К., 1985.
8. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. - Київ, Академія, 2006.
9. Мацюк Г. До витоків соціолінгвістики: соціологічний напрям у мовознавстві. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. – 432 с.
10. Мечковская Н.Б. Общее языкоzнание. Структурная и социальная типология языков. – М., 2001.
11. Мечковская Н.Б. Семиотика. Язык. Природа. Культура. Курс лекций. – М.: Академия, 2004. – 432 с.
12. Норман Б.Ю. Теория языка. Вводный курс. – М., 2004.
13. Общее языкоzнание. Методы лингвистических исследований. / Под ред. Б. А. Серебренникова. М.: Наука, 1970.

Додаткова

1. Актуальные проблемы современной лингвистики: Учебное пособие / Сост. Л.Н.Чурилина. – М., 2007.
2. Алефиренко Н.Ф. Современные проблемы науки о языке. – М., 2005.
3. Алефиренко Н.Ф. Теория языка. Введение в общее языкознание. – Волгоград, 1998.
4. Алпатов В.М. Об антропоцентричном и системоцентричном подходе к языку // Вопросы языкознания. – 1993. – № 3.
5. Апресян Ю.Д. Идеи и методы современной структурной лингвистики. М.: Просвещение, 1966. 302 с.
6. Баранов Н. Введение в прикладную лингвистику. – М., 2001.
7. Беликов В.И., Крысин Л.П. Социолингвистика. – М., 2001.
8. Гийом Г. Принципы теоретической лингвистики. – М., 2004.
9. Гиругкий А.А. Общее языкознание. – Минск, 2001.
10. Гречко В.А. Теория языкознания. – М., 2003.
11. Залевская А.А. Введение в психолингвистику. – М., 1992.
12. Зубкова Л.Г. Язык как форма. Теория и история языкознания. – М., 1999.
13. Лакофф Дж. Мысление в зеркале классификаторов // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 23. - М., 1988.
14. Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем: Пер. с англ. / Под ред. и с предисл. А.Н. Баранова. – М.: Едиториал УРСС, 2004. – 256 с.
15. Потапова Р.К. Новые информационные технологии и лингвистика. – М., 2004.
16. Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации. – К., 2002.
17. Семчинський С.В. Загальне мовознавство. – К., 1988.
18. Сорокин Ю.А. Психолингвистические аспекты изучения текста. М.: Наука, 1985.
19. Фрумкина Р.М. Психолингвистика. – М., 2001.
20. Фуко М. Археологія знака. – К., 2003.
21. Фундаментальные направления современной американской лингвистики. Сб. обзоров. – М., 1997.
22. Язык и наука конца 20 века // Под ред. Ю.С.Степанова.– М., 1995.
23. Язык и наука конца ХХ века: Сб. ст. / Под ред. Ю.С. Степанова. М.: Рос. гос. гуманит. ун-т, 1995. 420 с.
24. Bartmicski J. Podstawy lingwistycznych badac nad stereotypem – na przykiadzie stereotypu matki // Język a kultura.– 1988. - №12. – S. 63-83.
25. Fromkin, V., Hayes B., Curtiss S., Szabolcsi A., Stowell T., Steriade D. (2000). *Linguistics: An Introduction to Linguistic Theory*. Oxford: Blackwell.
26. <http://en.wikipedia.org/wiki/Linguistics> - cite ref-2Halliday M.A.K., Webster J. (2006). *On Language and Linguistics*. Continuum International Publishing Group.
27. Langacker R.W. *Foundations of Cognitive Grammar*, Volume I, Theoretical Prerequisites. Stanford, California: Stanford University Press, 1987.
28. Langacker R.W. *Foundations of Cognitive Grammar*, Volume II, Descriptive Application. Stanford, California: Stanford University Press, 1991.

13. Питання на іспит

- 1.Що таке антропоцентризм, функціоналізм, експланаторність, багатооб'єктність, міжпарадигмальність, інтенціональність як основні риси сучасної науки про мову?.
2. Поняття про парадигми наукового знання.
3. Сучасна лінгвістика в аспекті наукових парадигм. Міжпарадигмальний період розвитку сучасної лінгвістики.
4. Революційні та маргінальні зрушення в науці про мову кінця 20–початку 21 ст. Основні напрями розвитку сучасної лінгвістики.
5. Основні постулати сучасної теоретичної лінгвістики.
6. Поняття про модуси (теоретичні форми) існування мови.
7. Сучасна теоретична лінгвістика і спроби відповіді на питання щодо сутності й природи мови.

8. Спроби виявлення сутності й природи мови в історії розвитку лінгвістики і лінгвофілософії.
9. Біологічні концепції сутності мови: а) концепція У.Матурані і Ф.Варелли; б) теорія вродженої мовою здатності Н.Хомського;
10. розвиток теорії вродженості мовою здатності в працях С.Пінкера;
11. перспективи і обмеженість біологічних теорій сутності мови.
12. Соціальні концепції походження і сутності мови: позитивне і недосліджене.
13. . Маргінальні теорії походження і сутності мови: а) енергеальні теорії; б) теорії одкровення та інші.
14. Загальне поняття про методологію науки та її різновиди. Ключові поняття методології.
15. Сучасна лінгвістична методологія: основне категорійне наповнення
16. Основні проблеми сучасної лінгвометодології.
17. Феноменологічна герменевтика як методологічна основа сучасної науки про мову: основні поняття.
18. Теорія породження і сприйняття мовлення О.О.Потебні.
19. Сучасні концепції взаємозв'язку мови і мислення.
20. Теоретичні аспекти породження і сприйняття мовлення.
21. Теорія породження мовлення Л.С.Виготського та його школи.
- 22.. Теоретичні проблеми сучасної нейролінгвістики.
23. Лінгвістика змінених станів свідомості та її проблеми.
24. Лінгвістичні аспекти невротичного і психотичного письма і тексту.
25. Когнітивний „поворот” у лінгвістиці: коротка історія формування ідей когнітивної лінгвістики.
26. Школи і найвідоміші напрями сучасного лінгвокогнітивізму.
27. Основні постулати, поняття та категорії сучасної когнітивної лінгвістики.
28. Здобутки, проблеми та перспективи сучасної когнітивної лінгвістики.
29. Обрії сучасної семіотики. Лінгвосеміотика та її проблемне поле в епоху міжпарадигмальності науки про мову.
30. Сучасні теорії іконізму мовних знаків. Іконізм і символізм у мові.
31. Проблеми переходу від іронічності до символізму в мові.
32. Перспективи сучасної лінгвосеміотики.
33. Найважливіші здобутки семантики одиниць та категорій рівневої організації мови.
34. Значення і смисл – найважливіша дихотомія сучасної семантики.
35. Значення і ознака. Значення і відтінок значення.
36. Структура значення мовних одиниць як єдність форми і змісту. Ізоморфізм будови значущих одиниць мови.
37. Теоретичні аспекти типології та опису смислового наповнення одиниць та категорій мови. Проблеми метамови опису значень мовних одиниць.
38. Коротка історія формування ідей лінгвістичної прагматики.
39. Теорія мовленнєвих актів та її роль у становленні сучасної прагматики Мови, Мовлення і Мовленнєвої діяльності.
40. Семантичний і прагматичний комунікативний смисл. Типологія прагматичного смислу одиниць мови.
41. Теоретичні аспекти мікро-, макро- та мегапрагматики.
42. Проблеми формалізація прагматики.
43. Розвиток ідей мовою динаміки в світовій та вітчизняній лінгвістиці.
44. Ідеї мовою динаміки в працях О.О.Потебні.
45. Когнітивне і лінгвальне в процесах вербалізації
46. Одиниці та категорії мовленнєвої діяльності та комунікації
47. Комунікативні девіації та їх типологія.
48. Тенденції розвитку сучасної психолінгвістики. Психолінгвістика, нейролінгвістика, когнітивна лінгвістика: шляхи взаємодії.
49. Теоретичні аспекти етнолінгвістичних досліджень. Сучасне розуміння мовних і концептуальних картин світу.
50. Теоретичні засади сучасної лінгвокультурології.
51. Проблеми і тенденції розвитку теорії практики міжкультурної комунікації.

52. Загальні тенденції розвитку теоретичної лінгвістики.
53. Лінгвістична прогностика – перспективна галузь лінгвотеоретичних досліджень.
54. Чим ви збагатилися, прослухавши цей курс?

14. Інформаційні ресурси

1. Робочі програми курсів «Загальне мовознавство», «Філософія мови», «Лінгвістична прагматика», «Лінгвістична генологія», «Соціолінгвістика», «Основи лінгвосеміотики» (наявні на кафедрі загального мовознавства).
2. Відео курс «Прикладна лінгвістика» (у лектора).
3. Бібліотека ЛНУ ім. Івана Франка та АН України ім. В. Стефаника (наявний доступ до електронної мережі даних).
4. Інтернет-ресурси:
  - (а) «Вікіпедія» (наявна низка словників сучасної термінології;
  - (б) «Лінгвістичні портали» багатьох українських і зарубіжних вузів та окремі сайти відомих лінгвістів.